

Undervisningsvejledning for Erhvervs-case B

Citater fra læreplanen er gengivet i kursiv

1. Erhvervs-casens rolle

Erhvervs-case er et obligatorisk projektforbånd i den merkantile studieretning. Projektet omfatter et flerfagligt samarbejde mellem studieretningens fag, især virksomhedsøkonomi og afsætning. Erhvervs-casen beskæftiger sig med virkelighedsnære problemstillinger for en virksomhed.

Det er erhvervs-casens hovedformål at styrke elevernes metodiske forståelse og studiekompetence inden for rammerne af flerfagligt samarbejde. Erhvervs-casen er et samarbejde mellem fag inden for og på tværs af hhx-uddannelsens faglige hovedområder: humaniora og samfundsvidenskab, herunder særligt økonomiske fagområder. I Erhvervs-casen arbejdes med teorier og metoder i relation til individ, virksomhed og samfund i tilknytning til almenmenneskelige spørgsmål og kulturelle, økonomiske og politiske fænomener.

Erhvervs-casen skal give eleverne en forståelse for kompleksiteten i en virksomhed. For at kunne forstå og kunne hjælpe en virksomhed, skal eleverne forstå at den består af mange forskellige afdelinger og mennesker, som ofte selv har svært ved at se virksomhedens problemer.

2. Casens formål

Viden og færdigheder

Eleverne skal have en sådan viden om virksomheders nationale og internationale udvikling, at de kan argumentere, ræsonnere og formidle fagligt i forhold til en virksomheds problemstillinger. I tilknytning hertil skal eleverne kunne arbejde på grundlag af forståelse af virksomhedens rolle i et globalt perspektiv.

Lærings- og arbejdskompetencer

Eleverne skal kunne anvende fagenes teori og metode, herunder informationsteknologiske værktøjer i arbejdet med en virksomheds problemstillinger. I tilknytning hertil skal eleverne kunne indsamle og analysere relevante informationer med henblik på at skabe et beslutningsgrundlag i et virksomhedsperspektiv.

Personlige og sociale kompetencer

Eleverne skal kunne arbejde selvstændigt og helhedsorienteret og i grupper med en virksomheds problemstillinger, så de får personlige kompetencer i forhold til deres fremtid på arbejdsmarkedet.

Kulturelle og samfundsmæssige kompetencer.

Eleverne skal kunne arbejde på grundlag af et nærmere kendskab til den særlige virksomhedskultur på en privat arbejdsplads, der er afhængig af stor omsætning og økonomisk overskud. Eleverne skal også kunne arbejde med udgangspunkt i forståelse af den gensidige afhængighed mellem en privat virksomhed og det øvrige samfund.

3. Læringsmål og indhold

Eleverne har nu haft fagene Afsætning-B og Virksomhedsøkonomi-B i ca. 1,5 år. På det taksonomiske niveau er vi nu kommet frem til det punkt, hvor eleverne skal begynde at kunne arbejde mere selvstændigt med analyse og vurdering.

Eleverne skal nu arbejde med større virksomheder end de er vant til, og de skal også vende sig til at arbejde med virksomhedstyper, produkter og markeder, som de ikke altid kender i forvejen. Eleverne skal også vende sig til, at de nu skal arbejde med virksomheder, markeder og produkter som ikke altid er kendte i Grønland. Udover at eleverne skal opnå individuelle færdigheder, skal eleverne lære at arbejde i en gruppe. De skal både lave synopsen i en gruppe, og lave en fælles gruppepræsentation af deres arbejde.

3.1 Læringsmål

Eleverne skal kunne:

- a) *anvende grundbegreber, kerneområder, metoder og teknikker fra de fag, der indgår i casen,*
- b) *analysere de i casen identificerede problemstillinger ved inddragelse metoder og modeller fra de fag, der indgår i casen,*
- c) *reflektere over casens problemstillinger og egne holdninger hertil,*
- d) *demonstrere forståelse af en virksomhed ud fra en tværfaglig og helhedsorienteret synsvinkel,*
- e) *identificere centrale problemstillinger i forhold til en eller flere begivenheder i en virksomheds interne og eksterne situation,*
- f) *udarbejde begrundede forslag til løsning af casens centrale problemstillinger, herunder vurdere problemerne omkring implementeringen af forslagene, og*
- g) *anvende relevante informationsteknologiske værktøjer i forbindelse med indsamling, behandling og præsentation af de informationer, der indgår i casen.*

3.2 Kernestof

Kernestoffet i erhvervs-case er de dele af kernestoffet fra fagene virksomhedsøkonomi og afsætning, som er relevant i forhold den konkrete case. Stoffet fra de to fag indgår med omtrent lige store andele.

Erhvervs-case omfatter en uddannelses-tid på 60 timer. Afsætning og virksomhedsøkonomi indgår med ca. lige store andele.

Der arbejdes videre med at udvikle elevernes evne til på et metodisk og fagligt grundlag at indsamle og analysere intern og ekstern information om en eller flere virksomheder. Intern information leveres af skolen/ministeriet/departementet; ekstern information skal eleverne selv søge efter på internet eller lignende. Informationerne analyseres med henblik på at identificere virksomhedens kritiske succesfaktorer og udfordringer. På baggrund heraf skitseres mulige handlingsalternativer.

Der arbejdes med på et autentisk grundlag at udvikle elevernes evne til at forholde sig kritisk og reflekterende til informationer om en virksomheds interne og eksterne forhold ved hjælp af faglige metoder inden for fagene afsætning og virksomhedsøkonomi. Desuden arbejdes der med elevernes evne til at reflektere over, hvad der er karakteristisk for de faglige metoder, der anvendes i fagene afsætning og virksomhedsøkonomi og deres evne til at forklare forskelle og ligheder i forhold til metoder, der anvendes i andre typer af fag.

3.3 Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde læringsmålene alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof er stof fra de øvrige fag, der indgår i erhvervs-casen. Ligesom i kernestoffet skal der i det supplerende stof i videst muligt omfang perspektiveres til grønlandske og internationale forhold.

Det supplerende stof udvælges, så det sammen med kernestoffet medvirker til uddybning af de faglige mål. Endvidere skal det supplerende stof perspektivere områder fra kernestoffet og udbygge de faglige, mål der er erhvervet herfra.

Eleverne skal i videst muligt omfang kunne inddrage omverdens-modellen, således at de kan perspektivere eller relatere de problemstillinger de finder i den enkelte virksomhed i forhold til om problemerne er unikke for virksomheden, eller om problemerne stammer fra virksomheden omverden, og således ikke kun er en problemstilling for den enkelte virksomhed, men også er et problem for hele branchen nationalt og/eller internationalt.

4. Undervisningens tilrettelæggelse

4.1 Didaktiske principper

a) Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes faglige niveau og viden.

Læreren skal ved opstarten af et nyt forløb ved undervisningens begyndelse tage udgangspunkt i elevernes faglige forudsætninger og niveau. Dette betyder i praksis, at læreren ikke skal tilrettelægge undervisningen på et for højt fagligt niveau i forhold til eleverne eller ud fra antagelser om et fagligt niveau hos eleverne, som læreren evt. kender fra andre gymnasier, fx fra gymnasier i Danmark. Læreren skal altså først danne sig et indtryk af klassens elever og deres faglige styrker og svagheder og derefter tilrettelægge det faglige niveau i undervisningen. Det skal her påpeges, at dette gør sig gældende ved undervisningens begyndelse, ved undervisningens afslutning før eksamen skal eleverne selvfølgelig opfylde de eksplicite krav i fagets læringsmål.

Eleverne har dog nu haft fagene Afsætning-B og Virksomhedsøkonomi-B i ca. 1,5 år, og begynder derfor at være fagligt veludstyrede. På det taksonomiske niveau er vi nu kommet frem til det punkt, hvor eleverne skal begynde at kunne arbejde mere selvstændigt med analyse og vurdering. Eleverne skal nu arbejde med større virksomheder end de er vant til, og de skal også vende sig til at arbejde med virksomhedstyper, produkter og markeder, som de ikke altid kender i forvejen. Eleverne skal også vende sig til, at de nu skal arbejde med virksomheder, markeder og produkter som ikke altid er kendte i Grønland. Udover at eleverne skal opnå individuelle færdigheder, skal eleverne lære at arbejde i en gruppe. De skal både lave synopsen i en gruppe, og lave en fælles gruppræsentation af deres arbejde.

Når vi starter på Erhvervs-case burde de forskellige klasser være cirka lige langt med hensyn til det faglige niveau. Der burde ikke være problemer med fagligt og niveaumæssigt set uhomogene klasser. Hvis der findes niveauforskelle, kan det løses ved at inddrage undervisnings differentiering i undervisningen (evt. dybdedifferentiering i gruppearbejdet, hvor de stærke elever får mere komplekse materialer eller mere stof, end de svage og breddedifferentiering i klasseundervisningen, hvor de svage elever fra læreren får gentaget de faglige pointer en ekstra gang). En løsning ligger også i, at man kan lave grupper på tværs af klasserne, således at de stærke, henholdsvis svage elever kan samles i grupper, således at de kan arbejde differentieret med casen. Se endvidere om kulturbaseret undervisning, læringsdialog og elevernes interesser og ønsker i det nedenstående.

b) Undervisningen tilrettelægges, så den i videst muligt omfang har karakter af en læringsdialog mellem lærer og elever.

Undervisning må aldrig blive envejskommunikation. Begrebet ”læringsdialog” indgår i en undervisningsform, hvor læreren indgår i en ligeværdig dialog og debat med eleverne og tager elevernes svar og holdninger alvorligt, samtidig med at denne udfordrer deres vante forestillinger for at skabe refleksion og indsigt hos eleverne. En læringsdialog kan også tage form af ”modellering”, hvor læreren, som ”kognitiv rollemodel” forsøger at anskueliggøre en faglig tankemåde eller begrebsdannelse. Dette kan fx gøres ved at læreren stiller faglige spørgsmål i en systematisk og taxonomisk rækkefølge for at demonstrere en faglig argumentationsopbygning for eleverne, så eleverne selv opnår evnen til analytisk og refleksiv tænkning. En læringsdialog kan også være en faglig samtale, hvor læreren ved hjælp af åbne men bevidst valgte spørgsmål

forsøger at lade eleverne sætte tanker og ord på deres egne erfaringer og ubevidste viden, ligesom faglige diskussioner imellem eleverne indbyrdes selvfølgelig også er læringsdialoger. Læringsdialogen kan også indgå i en anden form for ”modellering”, adfærdsmodellering, hvor læreren i praksis og igennem sin egen fremfærd i klassen demonstrer hvorledes han eller hun ønsker eleverne skal agere, således at de kan blive tolerante, fordomsfri men kritisk tænkende menneske, der kan deltage i samfundets demokratiske processer og dets øvrige interkulturelle sammenhænge.

Grundlæggende set kan ”læringsdialogen” kun trives i et trygt og inspirerende studiemiljø, præget af respekt og tolerance for klassens gymnasiale subkultur og den enkeltes kulturelle og sociale baggrund.

c) Undervisningen tilrettelægges, så der veksles mellem forskellige undervisningsformer.

Variation i arbejdsformerne er et ufravigeligt krav til god undervisning. At ”alle elever ikke lærer ens” er en veldokumenteret antagelse i den pædagogiske forskning. Dette betyder også at kun en vekslende organisering af arbejdsformerne i undervisningen gør det muligt at tilgodese elevernes forskellige læringsstile. Valget af arbejdsformer skal derfor bygge på principper om variation og progression i alle henseender, således at man opnår en vekslende organisering, herunder klasseundervisning, individuelt arbejde, par- og gruppearbejde. I dette tilfælde er der dog tale om en Erhvervs-case, hvor man kun arbejder med cases, og man træner kun i at lave gruppearbejde. Elever som vil have mere selvstændighed, kan dog få plads til dette i deres individuelle forberedelse og fremlæggelse til den individuelle del af eksamen.

Undervisningen bør endvidere tilrettelægges, så eleverne gradvist trænes i mere selvstændige arbejdsformer: Fra lærerstyring og klasseundervisning til en højere grad af elevstyring både med hensyn til tilegnelse og formidling af stoffet. I de første øvecases er der en høj grad af lærerstyring. I de sidste øvecases kan de stærke elever og deres grupper arbejde helt selvstændigt, hvorimod de svagere elever og deres grupper stadig har behov for lærerstyring.

d) Undervisningen tilrettelægges, så elevernes interesser og behov tilgodeses, så eleverne får mulighed for at opleve faget som spændende, relevant og vedkommende.

Formuleringen tager udgangspunkt i det didaktiske spændingsfelt mellem fagets eksplicite læringsmål og kernefaglighed på den ene side og elevernes ønsker og interesser på den anden side.

Opfyldelsen af fagets faglige mål er selvfølgelig et ufravigeligt krav til undervisningen, men dette må ikke betyde, at eleverne udelukkes for elevindflydelse på emnevalg, materialevalg og arbejdsformer, så der opstår en naturlig vekselvirkning mellem faglighed og elevernes ønsker og interesser. På denne måde styrkes grundlaget for elevernes faglige udvikling samtidigt med, at man bruger elevernes kendte erfaringsverden som udgangspunkt for genereringen af ny viden og erfaring, således at faget opleves som spændende, relevant og vedkommende for eleverne.

e) Undervisningen tilrettelægges, så der både er faglig progression i de enkelte forløb og temaer såvel som progression i udvikling af fagsprog og terminologi, så eleven gradvis opøves i mere selvstændige arbejdsformer og kompleks tænkning

Læring kan opfattes som en progressiv og akkumulativ læringsproces, hvor det enkelte faglige begreb i undervisningen bygges ovenpå det foregående og danner en form for syntese med dette, hvorved der opstår en akkumuleret begrebsdannelse hos eleven. Dette betyder derfor, at undervisningen skal tilrettelægges med både en gradvis taksonomisk progression i de enkelte forløb og temaer såvel som med en systematisk og logisk progression i udvikling af terminologi og fagsprog, ikke mindst af hensyn til svage elever, eller elever, der har undervisningssproget, som et andetsprog. Dette betyder altså, at man bør undgå den værste ad hoc-undervisning, hvor fagbegreber og termer flyver rundt i klassen i flæng. Det er ofte den langsomme men tydelige, systematiske og faglogiske rækkefølge i præsentationen af terminologi og fagsprog, der gør det muligt for de svage eller sprogligt svagtstillede elever, at forstå selv avancerede og kompleks fagbegreber.

f) Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang perspektiveres til det omgivende samfund.

Formuleringen har baggrund i tankerne om kulturbaseret undervisning, der i al sin enkelthed betyder, at undervisningen tager sit udgangspunkt i den sociale og samfundsmæssige kontekst, hvori læringen foregår og eleven befinder sig. Dette betyder i praksis, at læreren i sin undervisning i så høj grad som muligt inddrager elevernes forudsætninger og sociale og kulturelle baggrund, og perspektiverer sin undervisning til denne (kontekstualisering), så undervisningen opleves som relevant for eleverne. På denne måde styrkes grundlaget for elevernes faglige udvikling samtidigt med, at man bruger elevernes kendte erfaringsverden som udgangspunkt for genereringen af ny viden og erfaring.

4.2. Arbejdsformer

Undervisningen har udgangspunkt i fagene virksomhedsøkonomi og afsætning. Viden og metoder fra andre fag kan inddrages afhængig af den konkrete problemstilling. Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i erhvervsnære situationer og begivenheder for tænkte eller eksisterende virksomheder. Undervisningen gennemføres som et antal sammenhængende forløb, der eventuelt tilrettelægges i samarbejde med konkrete virksomheder.

Der arbejdes på et autentisk grundlag med at udvikle elevernes evne til at forholde sig kritisk og reflekterende til informationer om en virksomheds interne og eksterne forhold og med elevernes evne til at reflektere over, hvad der er karakteristisk for disse fags metoder set i perspektivet af de metoder, der anvendes i andre typer af fag. Der anvendes især viden og faglige metoder fra fagene afsætning og virksomhedsøkonomi.

Der arbejdes med at udvikle elevernes evne til på et metodisk og fagligt grundlag at indsamle og analysere intern og ekstern information om en eller flere virksomheder. Informationerne analyseres med henblik på at identificere virksomhedens kritiske succesfaktorer og udfordringer. På baggrund heraf skitseres mulige handlingsalternativer.

Eleverne skal i videst muligt omfang kunne inddrage omverdensmodeller, således at de kan perspektivere eller relatere de problemstillinger, de finder i den enkelte virksomhed, i forhold til, om problemerne er unikke for virksomheden, eller om problemerne stammer fra virksomhedens omverden, og således ikke kun er en problemstilling for den enkelte virksomhed, men også er et problem for hele branchen nationalt eller internationalt.

Undervisningen afvikles som en casebaseret undervisning, hvor eleverne i grupper arbejder med følgende faser: informationsindsamling, problemidentifikation, analyse og udarbejdelse af løsninger. I forbindelse med de enkelte caseforløb udarbejder eleverne normalt en synopsis på 2-3 sider med tilhørende bilag, herunder indsamlede informationer og udarbejdede præsentationer.

Der skal i høj grad tages hensyn til forskellige elevtyper, deres læringsstile og behov, og der skal fokuseres på undervisningsformer, der tilgodeser elevernes udvikling af fagsprog, refleksion og evne til kompleks tænkning. Undervisningen skal tilrettelægges, så den både tilgodeser elever, der har undervisningssproget som førstesprog og som andetsprog.

Informationsteknologiske værktøjer anvendes så vidt muligt løbende og informationsteknologisk viden skal inddrages.

Undervisningen har udgangspunkt i fagene erhvervsøkonomi og afsætning.

Informationsteknologiske værktøjer skal anvendes løbende og informationsteknologisk viden skal inddrages. I inddragelsen af IT skal faglærerne dog være meget opmærksom på, at den eksisterende båndbredde på skolerne sætter store begrænsninger for anvendelsen af internettet.

Viden og metoder fra andre fag kan inddrages afhængig af den konkrete problemstilling.

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i erhvervs nære situationer og begivenheder for tænkte eller eksisterende virksomheder og gennemføres som et antal sammenhængende forløb, der eventuelt tilrettelægges i samarbejde med virksomheder.

Undervisningen afvikles som en casebaseret undervisning, hvor eleverne i grupper arbejder med følgende faser: informationsindsamling, problemidentifikation, analyse og udarbejdelse af løsninger. Casen kan være en færdigudviklet case på f.eks. CD-ROM, som er udviklet til formålet. I undervisningen kan også anvendes et case-materiale, som er udvalgt og udviklet af faglærerne. Internetbaserede cases kan anvendes, hvis skolen råder over den nødvendige båndbredde.

I forbindelse med de enkelte caseforløb udarbejder eleverne normalt en synopsis på 2-3 sider med tilhørende bilag, herunder indsamlede informationer og udarbejdede præsentationer.

Skolen udarbejder en plan for undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse. Planen skal præcisere, hvorledes skolen sikrer, at målene nås, og den skal desuden indeholde en bedømmelsesplan, der beskriver, hvordan skolen tilrettelægger karakterbedømmelsen af den enkelte elev.

4.3. Fagsprog

Undervisningen skal tilrettelægges, således at der arbejdes systematisk med udvikling af elevernes fagsprog og forståelse og anvendelse af fagets terminologi. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne gradvis opnår en sikkerhed i forståelse og brug af før-faglige begreber.

4.4. Samspil med andre fag

Undervisningen skal tilrettelægges, så der i perioder drages paralleller til andre fags vidensområder.

Faget har som et obligatorisk fag på den merkantile linie fagligt samspil med humanistiske fag om metode og tværkulturelle problemstillinger og med øvrige fag om virksomhedens eksport, strategi og logistik, anvendelse af it og problemstillinger omkring erhvervspolitiske forhold og lovgivningsmæssige aspekter.

Faget har et stort samspil med sprogfagene, idet en stor del af fagets terminologi er engelsk og dansk, og at en stor del af terminologien ikke findes som ord eller begreber på grønlandsk, men kun findes som uofficielle forklaringer af ordene eller begreberne.

Kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil med de obligatoriske fag virksomhedsøkonomi B og Afsætning B.

Undervisningen tilrettelægges under hensyn til, at tekst- og præsentationsprogrammer skal indgå som naturlige værktøjer i elevernes arbejde med casen.

5. Evaluering

5.1 Løbende evaluering

Elevernes udbytte af undervisningen skal evalueres jævnligt, så hver elev kender sit standpunkt, og så der er grundlag for en fremadrettet vejledning af den enkelte elev i arbejdet med at nå læringsmålene og for justering af undervisningen.

Gennem individuel vejledning og evaluering opnår eleverne undervejs i det samlede forløb en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt, herunder inddrages aktiviteter, som stimulerer den individuelle og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Grundlaget for evalueringen skal være de faglige mål.

I løbet af faget kommer eleverne igennem 3-4 øvecases. Af tidsmæssige årsager kan ikke alle grupper og elever nå at fremlægge deres synopsis ved afslutningen af hver øvecase. Det bør dog være et mål, at alle grupper og elever prøver mindst en prøveeksamen inden faget afsluttes.

5.2 Prøveform

Eksamen er mundtlig på baggrund af en case, der gennemføres på et centralt stillet grundlag. Eleverne udarbejder i grupper i løbet af tre dage løsningsforslag til de problemstillinger casen aktualiserer. Løsningsforslagene præsenteres i form af en synopsis på maksimalt 3 sider med tilhørende bilag. Præsentationen kan evt. foreligge på alternative medier.

I god tid inden den mundtlige eksamination sendes synopserne til censor.

Der gives ingen forberedelsestid til den mundtlige prøve. Eksaminationen foregår ved, at eksaminanden først fremlægger et selvvalgt emne, der tager udgangspunkt i casen. Dernæst eksamineres i relevante emner med udgangspunkt i synopsis med tilhørende bilag. De hjælpemidler, der er nødvendige for eksaminandens præsentation af selvvalgt emne mv., skal forinden være godkendt af skolen og være til rådighed under eksaminationen. Eksaminationstiden er ca. 20 minutter, hvoraf den første del varer ca. 5 minutter.

På grundlag af en case, som beskriver en situation og en eller flere begivenheder for en tænkt eller eksisterende virksomhed udarbejder eleverne i grupper i løbet af tre dage løsningsforslag til de problemstillinger, casen aktualiserer. Resultatet præsenteres i form af en synopsis på maksimalt 3 sider med tilhørende bilag; præsentationen kan evt. foreligge på alternative medier.

Inden den mundtlige eksamination sendes synopserne til censor sammen med skolens plan for tilrettelæggelse af undervisningen.

Eksaminationstiden for hver elev er på 20 minutter. Prøven er dog todelt. Gruppen fremlægger først en fælles præsentation af synopsis (helst Powerpoint). Dette varer ca. 10-15 minutter. Eleverne har bagefter individuel eksamen, der varer ca. 15 min. På disse 15 minutter bør eleven have en selvstændig præsentation (helst Powerpoint), på ca. 5 minutter. Efter præsentationen kan eleven udspørges af eksaminator og censor.

De hjælpemidler, der er nødvendige for eksaminandens præsentation af selvvalgt emne mv., skal være til rådighed under eksaminationen.

Der gives én karakter for eksaminandens præstation under den mundtlige eksamination. Ved bedømmelsen lægges der vægt på evnen til selvstændig analyse af erhvervsnære problemstillinger samt evnen til at kombinere viden og metoder fra forskellige fag, herunder evnen til relevant anvendelse af informationsteknologiske værktøjer.

5.2. Bedømmelseskriterier.

Der gives en karakter for eksaminandens præstation under den mundtlige eksamination. Ved bedømmelsen lægges der vægt på evnen til selvstændig analyse af erhvervsnære problemstillinger samt evnen til at kombinere viden og metoder fra forskellige fag, herunder evnen til relevant anvendelse af informationsteknologiske værktøjer.

Bedømmelsen af eksaminandens præstation i dette fag er en vurdering af, i hvor høj grad eksaminanden er i stand til at opfylde fagets mål. Der gives en samlet karakter. Denne karakter skal både afspejle:

- elevens præstation under gruppepræsentationen
- elevens præstation under den individuelle præsentation
- Elevens præstation under den individuelle eksamination

Eksamenscasen er altid helt åben. Der kan ikke gives fradrag i karakter, hvis eleven kun behandler problemer, modeller og løsninger, som hører hjemme i et af de to fag afsætning-B og Virksomhedsøkonomi-B.

Vejledende karakterbeskrivelser

Nedenstående er vist en vejledende karakterbeskrivelse for Erhvervs-case B for karaktererne A, B, C, D, E, Fx og F. Beskrivelsen er udarbejdet med udgangspunkt i læreplanens læringsmål og bedømmelseskriterier.

A	Fremragende	Fremlæggelsen er velstruktureret og formidles med sikker anvendelse af metodemæssige og erhvervsøkonomiske fagudtryk. Eksaminanden demonstrerer omfattende kendskab til det aktuelle fagområde og sætter med faglig sikkerhed ukendt materiale i relation til kendte problemstillinger. Eksaminanden analyserer og vurderer fagligt kvalificeret resultater fra metode- og erhvervsøkonomiske problemstillinger. Eksaminanden kan både forklare modeller og analysere og forklare figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge med ingen eller få uvæsentlige mangler. Eksaminanden kan perspektivere sin viden og inddrage samfundsmæssige og etiske aspekter.
B	Den fortrinlige præstation.	Karakteren B gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler. Eksaminanden demonstrerer god kendskab til det aktuelle fagområde og sætter med rimelig faglig sikkerhed ukendt materiale i relation til kendte problemstillinger. Eksaminanden analyserer og til en vis grad vurderer fagligt kvalificeret resultater fra metode- og erhvervsøkonomiske problemstillinger. Eksaminanden kan i rimelig grad forklare modeller og analysere og forklare figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge med få uvæsentlige mangler. Eksaminanden kan perspektivere sin viden og inddrage samfundsmæssige og etiske aspekter.
C	God	Fremlæggelsen er sammenhængende og formidles med anvendelse af de rigtige fagudtryk. Eksaminanden demonstrerer godt kendskab til det aktuelle fagområde og kan i rimelig grad sætte ukendt materiale i relation til kendte problemstillin-

		ger. Eksaminanden inddrager i rimelig grad metoder og resultater fra sine egne eksperimentelle arbejde. Eksaminandens forklaring af modeller samt analyse og forklaring af figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge indeholder adskillige mangler. Eksaminanden perspektiverer i rimelig grad sin viden og inddrager samfundsmæssige og etiske aspekter.
D	Den jævne præstation	Karakteren D gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler. Eksaminanden demonstrerer et svagt kendskab til det aktuelle fagområde og kan ikke konsekvent sætte ukendt materiale i relation til kendte problemstillinger. Eksaminanden beskriver med nogen usikkerhed metode- og erhvervsøkonomiske problemstillinger. Eksaminanden forklarer visse modeller og kan med stor hjælp analysere og forklare figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge med mange væsentlige og uvæsentlige mangler. Eksaminanden kan ikke eller næsten ikke perspektivere sin viden og inddrage samfundsmæssige og etiske aspekter.
E	Tilstrækkelig	Fremlæggelsen er noget usammenhængende. Eksaminandens anvendelse af fagudtryk er usikker. Eksaminandens kendskab til det aktuelle fagområde er præget af adskillige væsentlige mangler og ukendt materiale sættes kun i mindre grad i relation til kendte problemstillinger. Eksaminanden kan i mindre grad analysere og vurdere resultater fra metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge. Eksaminandens forklaring af modeller samt analyse og forklaring af figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge er usikker og mangler præcision og væsentlige mangler forekommer. Eksaminanden perspektiverer i begrænset omfang sin viden og inddrager i begrænset grad samfundsmæssige og etiske aspekter.
Fx	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren Fx gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål. Fremlæggelsen er meget usammenhængende. Eksaminandens anvendelse af fagudtryk er meget usikker. Eksaminandens kendskab til det aktuelle fagområde er præget af adskillige væsentlige mangler og ukendt materiale sættes ikke eller kun i mindre grad i relation til kendte problemstillinger. Eksaminanden kan ikke eller kun i mindre grad analysere og vurdere resultater fra metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge. Eksaminandens forklaring af modeller samt analyse og forklaring af figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge er meget usikker og mangler i udbredt grad præcision og flere væsentlige mangler forekommer. Eksaminanden perspektiverer ikke eller kun i begrænset omfang sin viden og inddrager ikke samfundsmæssige og etiske aspekter.
F	Den ringe præstation	Karakteren F gives for den helt uacceptable præstation. Fremlæggelsen er meget usammenhængende. Eksaminandens anvendelse af fagudtryk mangler eller er i ekstrem grad usammenhængende. Eksaminandens kendskab til det aktuelle fagområde er præget af adskillige meget væsentlige mangler og ukendt materiale sættes ikke i relation til kendte problemstillinger. Eksaminanden kan ikke analysere og vurdere resultater fra metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge. Eksaminandens forklaring af modeller samt analyse og forklaring af figurer omhandlende metode- og erhvervsøkonomiske sammenhænge er meget usikker og mangler i udbredt grad præcision og mange væsentlige mangler forekommer. Eksaminanden perspektiverer ikke sin viden og inddrager ikke samfundsmæssige og etiske aspekter.

6.0 Paradigmatiske eksempler

Her følger en række eksempler på, hvordan arbejdet med kernestoffet og det supplerende stof kan planlægges og gennemføres.

Bilag 1: Vejledende forløb

Faget er normalt normeret til 60 undervisningstimer. Dette svarer til ca. 80 lektioner af 45 minutter. I nogle tilfælde tildeles faget yderligere 10 timer fra faget Metode, således at det samlede antal lektioner er på 93 lektioner. Et 80 lektioners forløb kan gennemføres efter følgende plan:

Forløb	Indhold	Tilrettelæggelse	Timer
Kursusforløb i samfundsvidenskabelig metode og casemetoden	Samfundsvidenskabelig og erhvervsøkonomisk metode. Fagenes værktøjskasser med teorier og modeller. Casemetoden metoden som videnskabelig og pædagogisk metode Den lukkede case med givne problemer og løsninger. / Den åbne case uden på forhånd givne problemer og løsninger. Arbejdsprocessen i erhvervs-case	Oplæg kombineret med små øvelser	4
Kursusforløb i indsamling og behandling af informationer om en virksomhed	Krav til troværdig information Metoder til indsamling af information Kilder for informationer om virksomheder. Kritisk anvendelse af kilder og krav til troværdig behandling af informationer	Oplæg kombineret med små øvelser	4
Lukket caseforløb med fokus på indsamling og behandling af informationer om en virksomhed.	Indsamling og behandling af informationer om en virksomhed	Casearbejde med opsamling i plenum	8
Kursusforløb i udarbejdelse af en synopsis	Synopse begrebet og forskellige former for synopsis afhængig af formålet Synopsis i erhvervs-case: <i>virksomhedsportræt, analyser, metode, virksomhedens udfordringer, handlingsforslag, konsekvenser og literaturliste.</i>	Oplæg kombineret med små øvelser	4
			34

Åbent caseforløb	1 uges Casearbejde ud fra casen Odense ZOO (særligt program er vedlagt)	Casearbejde med opsamling i plenum	
Åbent caseforløb	Casearbejde ud fra virksomheden XX	Casearbejde med opsamling i plenum	26
I alt timer			80

Bilag 2: Program for 1 uges (5 dages) indledende arbejde med Erhvervs-case for Hhx2. (uge x, 20XX)

Uge 6-7

Værktøjskasser præsenteres for eleverne, og de enkelte fag-modeller gennemgås / repeteres med eleverne, Eleverne skal minimum trænes i SWOT. Eleverne er trænet i Leavitt og "kan/bør/vil" modellen fra IT undervisningen.

Fredag uge 6

Udlevering af Casen "Odense Zoo". Eleverne skal gennemlæse materialet og laver individuel SWOT, inden mandag i uge 7.

Uge 7

Mandag formiddag og middag

Introduktion til erhvervs-case + gennemgang af synopsis-begrebet

Mandag eftermiddag til tirsdag eftermiddag

Eleverne arbejder med en synopsis til den "nemme" øvecase (Odense Zoo). Lærerne leder gruppearbejdet intensivt, og indkalder til plenum efter behov. Casen evalueres tirsdag eftermiddag, ved en mundtlig prøveeksamen.

Tirsdag eftermiddag efter prøveeksamen udleveres en normal erhvervs-case, eleverne afleverer casen torsdag kl. 14.00 og forbereder oplæg til prøveeksamen fredag. Lærerne leder gruppearbejdet ekstensivt. Fredag er der prøveeksamen efter frokost.

Detaljeret program for uge 7 findes vedlagt.

I programmet for uge 7 er programsat 6 lektioner dagligt fra mandag til fredag, dog med 8 lektioner mandag. Derudover forventes at eleverne laver individuelt eller gruppearbejde herudover.

Lærere:

Afsætningslæreren og Virksomhedsøkonomilæreren.

Dag 1, Mandag

Kl.

- 08:00 Morgenmad. Eleverne præsenteres for en komplet erhvervs-case. De ser den case de skal arbejde med dag 4-5. Casen vises som cd-rom via projektor. Eleverne skal deles i grupper á 3 medlemmer.
- 08.55 Eleverne præsenteres for eksempler på færdige synopsis. (2 forskellige stk. lavet af elever fra årgang 2005, besvarelserne stammer fra erhvervs-casen "Bolia". Læreren gennemgår kort de 2 besvarelser, og forklarer synopsis-begrebet, (i forhold til projektformen og almindelige opgaver)
- 09.35 Pause
- 09.55 Gennemgang af løsningsmetoder til erhvervs-case. (Eleverne får udleveret kopier af skolens kompendium).
- Læseteknik (undgå dobbeltarbejde)
 - Forskellen på problemer, problemstilling og symptomer!
 - Fordeling af arbejdsbyrden på individ og gruppe
 - Vigtigheden og betydning af både individuelt arbejde, gruppediskussioner og afsluttende plenum.
- 10.40 Pause
- 10.45 Fortsat gennemgang af løsningsmetoder:
- Identifikation af problemer
 - Prioritering af problemer
 - Finde min. 3 løsningsforslag pr. problem, eller et løsningsforslag pr. gruppemedlem.
 - Prioritering af løsningsforslagene.
- 11.30 Frokost
- 12.30 – 13.30 CASESTART (Grupperne samles, de individuelle medlemmer af grupperne præsenterer og diskuterer deres SWOTs, grupperne prioriterer problemstillingerne, og laver fordeling af arbejdsopgaver + tidsplan. Grupperne skal sortere problemstillingerne indenfor fagene: Afsætning og Virksomhedsøkonomi).
- 13.30 – 14.00 Plenum: Grupperne præsenterer deres problemstillinger som overheads. Problemerne drøftes med lærer/vejleder, som derefter udvælger et centralt afsætningsproblem og et centralt VØ problem.
- 14.00 - ? Individuelt / gruppearbejde uden vejledning, hvor hver gruppe analyserer de udvalgte problemstillinger, og udarbejder 2 løsningsforslag til hvert problem.

Dag 2, Tirsdag

- 08:00 - 09:00 Morgenmad. Plenum (statusmeldinger), Grupperne præsenterer deres løsningsforslag som overheads, herunder redegør de for anvendte metoder og modeller fra Afsætning og VØ. Vejleder/lærer udvælger herefter 2 løsningsforslag til hvert udvalgt centralt problem.
- 09:00–10.30 Grupperne vurderer de udvalgte løsningsforslag og udvælger herefter de bedste løsningsforslag til hvert udvalgt centralt problem.
- 10.45 - 11.30 Plenum: Grupperne præsenterer deres valg af løsningsforslag på overheads, og redegør herunder for gruppens overvejelser (beslutningskriterier og anvendte modeller).
- 11.30 frokost
- 12.30 –13.30 Plenum: (fortsat).
- 13.30 - 14.00 Plenum/prøveeksamen: Evaluering af Odense Zoo.
- 14.00 - Udlevering af rigtig case, Eleverne laver individuel SWOT til næste dag.

Dag 3, Onsdag

- 08:00– 08:44 Morgenmad. Plenum: Gennemgang af eksamensmetoder.
- Plenum og prøver ved øve-cases
 - Individuel mundtlig eksamen for rigtig case.
 - ”Den gode fremlæggelse til eksamen”: kendskab og anvendelse af de rigtigt faglige værktøjer til at fuldføre alle de fremsatte løsningsforslag.
- 08.55 – 11.30 Individ / gruppe-arbejde med case, med intensiv vejledning.
(Grupperne samles, de individuelle medlemmer af grupperne præsenterer og diskuterer deres SWOTs, grupperne prioriterer problemstillingerne, og laver fordeling af arbejdsopgaver + tidsplan.
Grupperne skal sortere problemstillingerne indenfor fagene: Afsætning og VØ.)
- 12.30 – 12.45 Plenum
- 12.45 – 13.45 Individ / gruppe-arbejde, med intensiv vejledning, hvor hver gruppe analyserer de udvalgte problemstillinger, og udarbejder 3 løsningsforslag til hvert problem
- 13.45 – 14.00 Plenum
- 14.00 - ? Individ / gruppe-arbejde uden vejledning

Dag 4-5

Dag 4, Torsdag

08:00– 08.30 Morgenmad. Plenum

08.30 – 12.30 Individ / gruppe-arbejde, med ekstensiv vejledning

12.30 – 12.45 Plenum

12.45 – 16.00 Individ / gruppe-arbejde, med ekstensiv vejledning

16:00 - Eleverne færdiggør mundtlige oplæg, som skal ledsages af Power-point eller Overhead præsentationer.

Aflevering kl. 16.00

Dag 5, Fredag

Kl.

08.00 – 11.30 Morgenmad. Prøveeksamen

11.30 – 12.30 Frokost

12.30 – 14.00 Prøveeksamen

Bilag 3: Virksomhedsanalysekort

1. Det overordnede overblik

Formål:	At få et overblik over casen
Trin 1:	Læse første og sidste afsnit
Trin 2:	Hvem? Hvad? Hvorfor? Hvornår? Hvordan? Trin 3: Et hurtigt blik på casens bilag
Trin 4:	Læse underoverskrifter Trin 5: Skimme casens brødtekst
Trin 6:	Læse opgavens spørgsmål

2. Den detaljerede proces

Formål:	Analyse og problemløsning
Del 1:	Læse casemateriale og se videoklip Del 2: Problemløsningsprocessen:
Trin A:	Definere opgaven
Trin E:	Analysere data
Trin C:	Opstille alternativer
Trin D:	Udvælge beslutningskriterier
Trin E:	Analysere og evaluere alternativer Trin F: Udvælge de bedste alternativer Trin G: Udarbejde aktionsplan - synopsis

Analysekort: Overblik

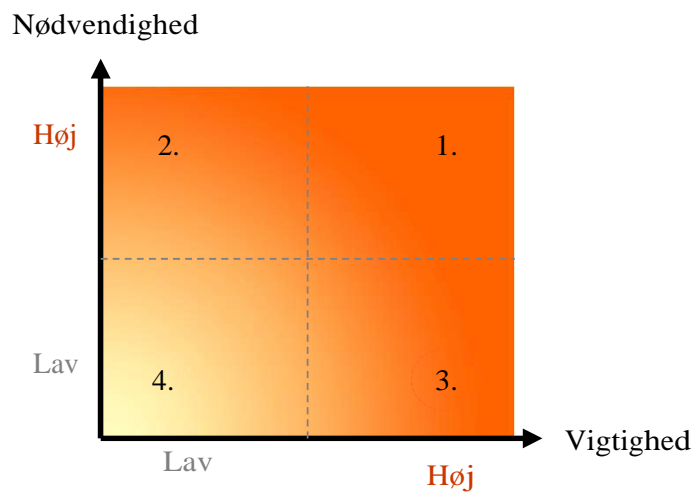
Casetitel:	Emne 1	Emne 2	Emne 3
Hvem: Navn: Position: Problemer: Hvad: Hvorfor: Hvornår: Problemets omfang: Problemets betydning for virksomheden:			

Analysekort: Detaljen

A. Problemer

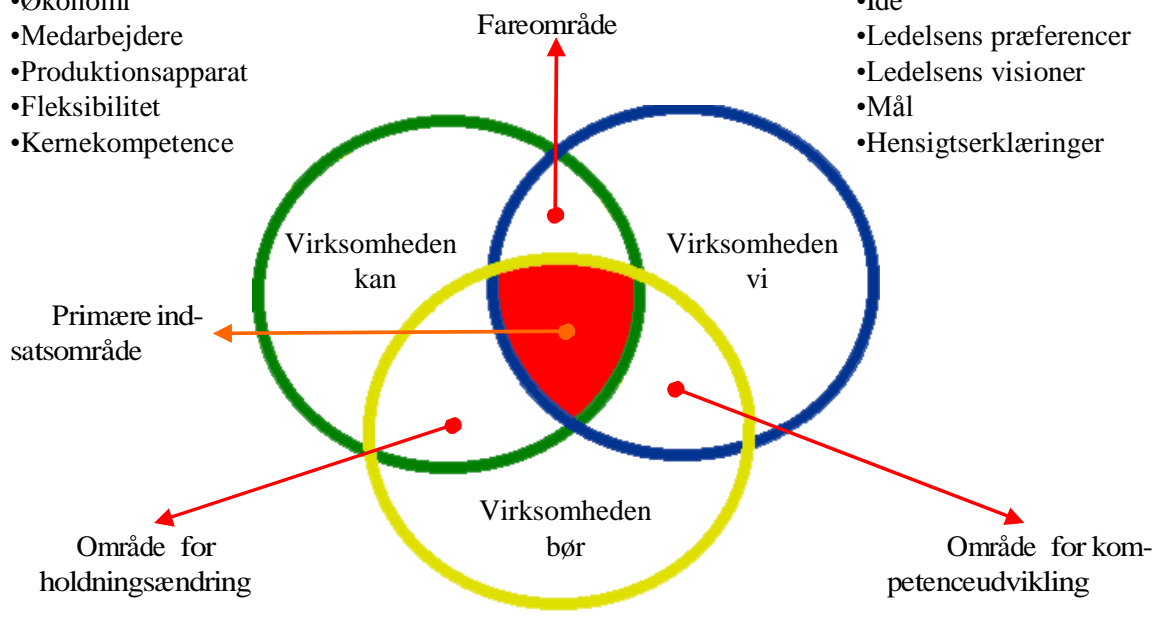
<u>Påtrængende problemer</u>	<u>Dybereliggende problemer</u>
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Der tages stilling til om problemerne er presserende, og hvor vigtige de er for virksomheden. Der er tale om en uddybning af problemstillingerne, som behandles i oversigtskortet.

- Virksomheden kan:
- Økonomi
 - Medarbejdere
 - Produktionsapparat
 - Fleksibilitet
 - Kernekompetence

- Virksomheden vil:
- Ide
 - Ledelsens præferencer
 - Ledelsens visioner
 - Mål
 - Hensigtserklæringer

- Virksomheden bør:
- Konkurrencesituation
 - Kundeside
 - Distributionsforhold
 - Omverdensfaktorer

B. Dataanalyse

Problem:

	Årsag	Virkning
Personer:		
Udstyr og faciliteter:		
Metoder og systemer:		
Materialer:		
Andet:		

C. Alternativeløsningsforslag

Problem:

Alternativ:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

D. Beslutningskriterier

1.
2.
3.
4.

E. Analyse af alternativer

Beslutnings- kriterier	1.	2.	3.	4.	Beslutning
Alternativ 1					
Alternativ 2					
Alternativ 3					

F. Foretrukne alternativ

Problem:

AI-

ternativ:

Forventede fordele og/eller forventet indtjening:

G. Aktionsplan

	Timing	Milepæle
Hvem:		
Hvad:		
Hvornår:		
Hvor:		
Hvordan:		

Manglende informationer:

-

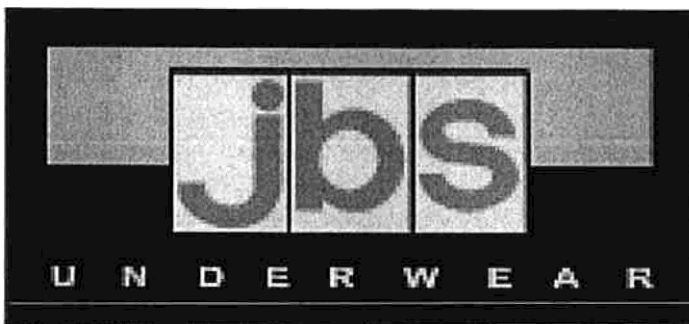
Antagelser:

-
-
-
-

Bilag 4: Eksempel på en autentisk elev-synopsis

Erhvervs-case

3. juni 2008

HH2B Handelsskolen Qaqortoq Gruppe X
Mikael Hansen Nivi Pedersen Niels-Jakob Jeremiassen

Kort om JBS

JBS virksomhed startet i 1939 af Jens Bjerg Sørensen, hans navn er forkortelse af virksomhedens navn JBS. Virksomheden er førende producent af undertøj og er den største i Danmark. Virksomheden har vokset siden den startede, nu er den international virksomhed med flere end 300 medarbejdere.

De vigtigste problemer

- Kendt ikke i udlandet så godt som i Danmark. (Selvom de siger at det er international virksomhed). (Svagthed)
- Mangel på syersker i fremtiden (Trussel)
- Konkurrenter i samme branche (Trussel)
- Mange penge bundet i lageret (svagthed)

De 3 vigtigste problemer:

Problem 1: Kendt ikke i udlandet så godt som i Danmark.

Begrundelse:

Virksomheden bør gøre noget ved, for at blive kendt i udlandet. (se modellen Bilag 2) og (se modellen Bilag 4)

Problem 2: mangel af syerske i fremtiden

Begrundelse:

Der bliver færre og færre erfarne syersker inden for branchen (i Litauen) der søger om at blive syerske for JBS, venteliste er der dog stadigvæk men som også bliver kortere med tiden. Problem 3:

Mange penge bundet i lageret

Begrundelse:

Virksomheden bør være dygtig til at sælge dem, og bør undgå at samle det usucces vare i deres færdige varelager.

Begrundelse:

Vi har valgt de 3 problemstillinger fordi vi synes at det er det 3 værste problemer hvor virksomheden bør gøre noget ved, for at løse virksomhedens problemer.

Problemstilling 1: Lille markedsandel uden for Danmark.

Løsningsforslag la.: Mere passende reklamer som ikke krænker nogen og virker ikke uanstødelige, mht. kultur, alder, religion m.m. og ikke mindst lov og regler. (se modellen Bilag 3)

Løsningsforslag lb.: Brug flere penge på reklamer evt. til reklamebureauer, da JBS har råd til det. (JBS bruger trods alt kun 5 % af deres omsætning til reklamer).

Løsningsforslag lc.: Brug andre midler end medie reklamer, såsom sponsorering og gå efter en positiv PR som derimod vil være vejen til en god omtale og mere kendskab til JBS på en mere *rigtig* måde.

Problemstilling 2: Mangel på syersker i fremtiden

Løsningsforslag 2a.: Skabe en mulighed for de nye kommende syersker om at kunne uddanne sig *inden for* virksomheden og dermed få en mere sikker arbejdsplads i fremtiden.

Løsningsforslag 2b.: Forhøje lønomkostninger til syersker som bl.a. vil påvirke længere anciennitet og stabilitet i virksomheden.

Løsningsforslag 2c.: Outsource af deres produktion til andet land som har stor arbejdskraft og lave løn-omkostninger.

Problemstilling 3: stor pengebinding i lageret

Løsningsforslag 3a.: Lave en mindre lagerbeholdning af færdigvarer

Løsningsforslag 3b.: Ændre deres lagerstyring, og finde den optimale indkøbsstørrelse med sikkerhedslager samt maksimumlager for hver varegruppe.

Løsningsforslag 3c.: udnytte deres ERPÆDI system som kan overvåge, kontrollere og fuldføre mange af opgaverne elektronisk indenfor bogføring, bestilling m.m.

Beslutningskriterier

1. Hvilket løsningsforslag vil kunne løses hurtigst?:

Den hurtigste måde for at blive kendt uden for DK, vil være at de bruger flere penge på reklamer, evt. til reklamebureauer. Begrundelse: Fordi at reklamebureauer har stor erfaring inden for deres branche, hvor der også er stor konkurrence mellem bureauerne. Det er dyrt men effektivt, da man kan opnå pull-metoden og dermed opnå flere debitorer.

2. Hvilket løsningsforslag vil kunne løse bedste?

Ændring af deres lagring og distribution fra deres fabrik til deres færdigvarelager vil være den bedste måde at nå deres mål som er en aktivernes omsætningshastighed på 5 gange, dermed spare en hel masse penge på lagerrenter, Dvs. lageromkostninger. Begrundelse: På den måde kan JBS have fuld kontrol over på deres sortiment i deres færdigvarelager og dermed kan automatisk og uden besvær lave beregninger af de nødvendige tal de har brug for. Desuden vil det formindske lagerbeholdning og bogføringen vil dermed også ske elektronisk.

3. Hvilket løsningsforslag vil kunne løses som den sikreste for JBS?:

Den sikreste måde vil være hvis JBS laver reklamer hvor de ikke krænker nogen, og hvor som skaber en god og positiv omtale i stedet for at få en stor opmærksomhed og en høj kendskabsgrad på JBS via de virale reklamer, som mange er imod. Begrundelse: Fordi at virale reklamer som JBS havde lavet, ikke havde haft så meget virkning salgsmæssigt men alligevel har opnået en større kendskabs grad på deres brand som efterfølges af megen kritik og klager, fra ikke mindst kvinderne. Derfor burde JBS få lavet mere passende reklamer med samme formål og effektivitet bare på en positiv måde.

Endeligt valg af problemstilling og løsningsforslag

Vi har valgt problemstillingen 1. Lille markedsandel uden for Danmark løsningsforslag la.: Mere passende reklamer som ikke krænker nogen og virker ikke uanstødelige, mht. kultur, alder, religion m.m. og ikke mindst lov og regler.

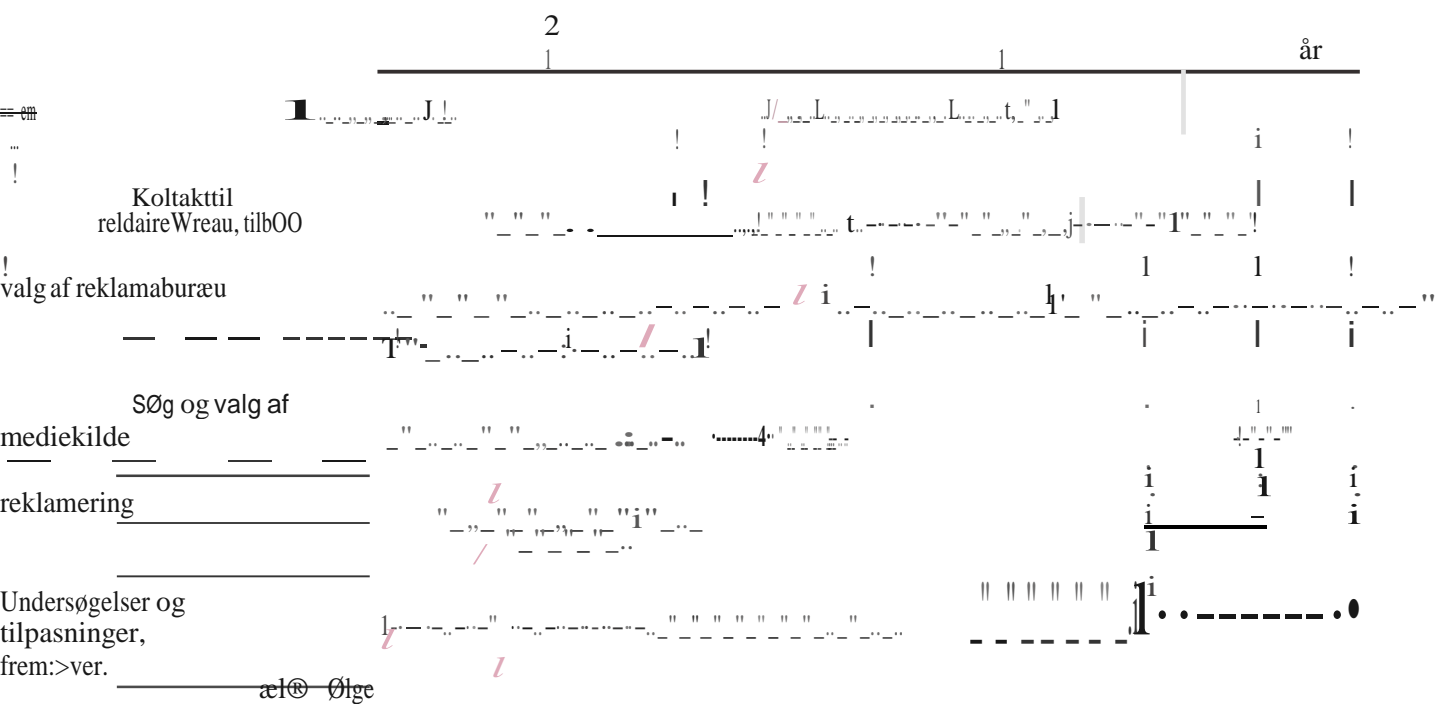
Begrundelse: JBS burde gøre noget ved med deres lille markedsandel i udlandet, for at blive kendt som en mærkevare med god kvalitet. Og for at blive anerkendt som en mærkevare skal man lave en del forarbejdnin- ger for at få rettet kundernes opmærksomhed mod sig, frem for de andre udbydere i samme branche. Dette vil koste JBS mange penge, men derimod vinde en mere rigtig opfattelse af deres produkter fra kundernes side, såsom: kvali- tet, design, historie m.m. i stedet for at lade kunderne have kendskab til deres produkter via de virale reklamer som alligevel ikke fortæller så

meget om de vigtige dele omkring

t val

Handlingsplan

Handlingsplan

"))

Interne situation

Stærke sider	Svage sider
• Konkurrence dygtige • Det følger efter deres debitorer • Følger med i den modernisering • Store Opmærksomhed efter "sex/pornografiske" reklame • Mange PR efter "pronografiske" reklame. • Efter farfars underbukser til moderne underbukser. • JBS lader kvinder være mænd - ny reklamefilm set af otte millioner • Stort færdigt varelager (over 5000 kvadratmeter) • God leveringsservice og lagerservicegrad • Forskellige produktgrupper til forskellige segmenter	• Mange penge bundet i lageret. • Kendt ikke i udlandet så godt som i Danmark. (Selvom de siger at det er international virksomhed). • Mange imod jbs reklamer, bl.a. sexchikane for kvinder og at reklamerne er for pornografiske. • Har store problem med reklamer, alt for pornografiske eller så ligner det at det er en kvindediskriminerende • Forkerte forhandlere til designprodukterne

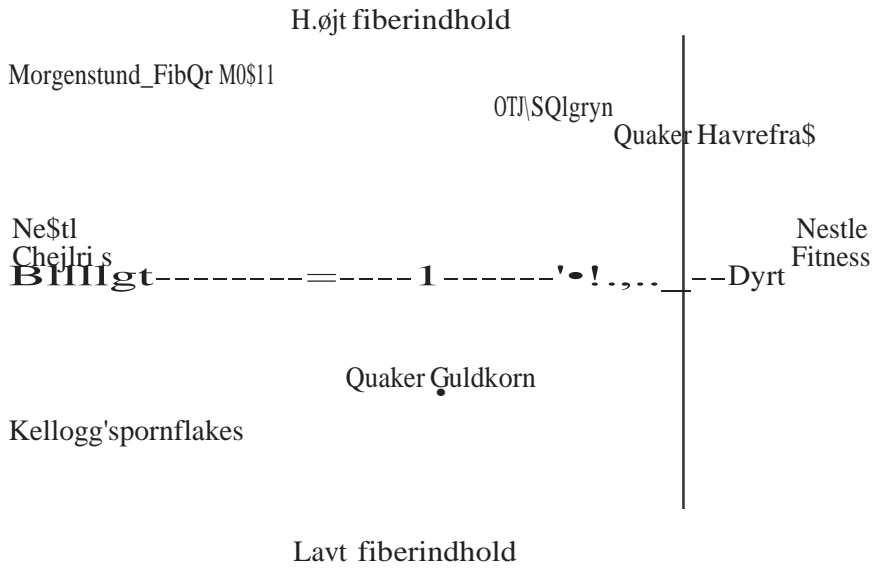
Eksterne situation

Muligheder	Trusler
• Innovation • Unge bliver mere modebevidste • Flere ønsker at bruge penge på kvalitetsundertøj • Høj konjunktur • Moderne undertøj sælges i dag • Danskere har flere penge mellem modebevidst dyrt for JBS SWOT-modellen.	• Konkurrenter i samme branche • Mangel af syerske i fremtiden • Stigende lønomkostninger i Østeuropa • Stor risiko med valutakurs i udlandet • Stigende konkurrence fra andre mærkevarer • Litauen og de andre østeuropæiske lande er kommet med i EU og derfor bliver det

Bilag

Eksempel

Illustration 12
positionering af morgenmadsprodukter

Bilag 3

(w.pU

Illustration 4 - Sociodemografiske variable

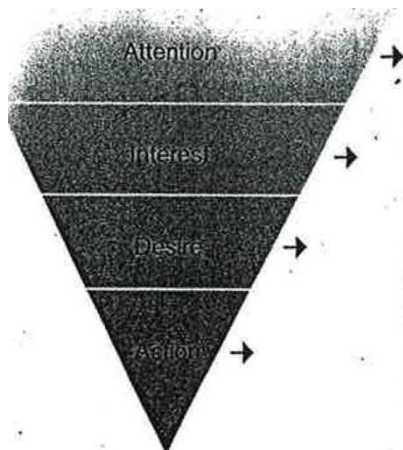
Variable	Eksempler
Alder	Under 2, 2-5, 6-11, 12-17, 18-24, 25-34, 35-49
Køn	Kvinde, mand
Bopælsområde	Storby, provinsby, på landet, .
Levstase	Ung, single, nygift uden børn, ægtepar med udboende børn
Uddannelse	Følkeskole, gymnasium, faglæ.,
Arbejde	Lønner, læge, advokat, sekretær, lærer
Indkomst	200.000-360.000, 360.000-500.000, 500.000-700.000, over 700.000
Race & etnicitet	Europæer, asiat, amerikaner, afrikaner, araber
Religion	Kristen, buddist, katolik, muslim, jøde
Specielle begivenheder	Julefrokost, Ramadanen, fødselsdage, bryllupsfest, sportsbegivenheder

Kilde: Frit et

Bilag 4

Eksempel

Illustration IO-AIDA MtJdellen

"Opmærksomhed" Modtagerens opmærksomhed fanges gennem et
"Interesse" Fastholder vi Interessen, skyldes det ofte, at
"Lyst og ønske" Interessen skærpes, og nysgerrigheden Jåros til at
"Handling" Nu opfordres der tilhand- ling. Modtageren er nået til det punkt, at

Kilde: Copland, M.T. (Strong) *Principle of Merchandising* 1925, New York